

[M. K. Sørensen.]

udvide Valgretten til at gælde de Vælgere, der paa Grund af Opholdsbestemmelserne ikke har Stemmeret, fordi de er flyttet fra en Kommune til en anden indenfor samme Amtsraads-kreds. Fordi man er flyttet fra Lunderskov til Vamdrup, er man dog ikke blevet mindre kvalificeret til at have Stemmeret i Ribe Amt, end hvis man ikke var flyttet; ens Kendskab til Amtets Anliggender er ikke blevet mindre af den Grund.

Ligesom i Fjor ønsker vi, at Amtsraadet selv skal vælge sin Formand. Jeg tror, at Vælgerbefolkningen er saa politisk moden, at Amtsraadet selv kan vælge sin Formand, og kunde det Udvalg, som jeg formoder bliver nedsat om Lovforslaget, finde en Form, hvorunder det blev muligt, at Amtsraadet selv valgte sin Formand, vilde jeg hilse det med Glæde.

Den Adgang til at stemme, som Lovforslaget giver til Søfolk og til Folk, som er ansat i Statens og Kommunens Tjeneste, men hvis Gerning forhindrer dem i at møde paa Afstemningsstedet, samt syge Vælgere, ønsker jeg udvidet til at gælde ogsaa ved Amtsraadsvalgene. Hvorfor skulde vi ikke tage Skridtet fuldt ud?

De Ønsker, jeg her har udtalt, kan jo blive prøvet i Udvalget. Det store Flertal af Vælgerbefolkningen venter sikkert en Reform paa dette Omraade, saa det vil blive en Skuffelse, hvis vi ikke naar til en for Befolkningen retfærdig Repræsentation i vore Amtsraad. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til en velvillig Behandling saavel i dette som i det andet høje Ting.

Krag: Jeg har ved tidligere Lejligheder udførligt udtalt mig om Lovforslagets Enkeltheder, senest ved dets Behandling i forrige Samling, og jeg behøver derfor ikke at komme ind paa synderlig mange Enkeltheder.

Lovforslaget falder jo i 2 Afsnit. I det første foreslaar man at ændre Valgene til Amtsraadene til direkte Valg ved de kommunale Vælgere, medens Amtsraadene nu vælges af Kommunalbestyrelserne ved Valgmænd, som er Medlemmer af vedkommende Kommunalbestyrelse. Til Grund for dette Forslag foreligger der, som jeg tidligere har fremhævet, neppe saglige Motiver. De nuværende Amtsraad fremgaar jo gennem Valg ved Valgforsamlinger baseret paa den almindelige Valgret, saaledes som den er udformet i Lovgivningen angaaende de kommunale Valg, og de hidtidige Amtsraad har paa udmærket Maade løst deres Opgave. Gennem den gældende

Valgmaade sandsynliggøres det i fremtrædende Grad, at det bliver skolede Kommunal-mænd, der tager Sæde i Amtsraadene, og dette har efter vor Opfattelse en meget stor Betydning for en sagkyndig Behandling af det under Amtsraadene hørende Forvaltningsomraade og for Udøvelsen af Amtsraadens Tilsynspligt overfor Sogneraadene. Vi frygter, at hvis den foreslaaede direkte Valgmaade gennemføres, vil det bevirke en Svækkelse af den kommunale Sagskunds-kab i Amtsraadene. De politiske Mod-sætningsforhold mellem Medlemmerne vil skærpes til Skade for Varetagelsen af Amtsraadets i de fleste Tilfælde neutrale Opgaver, der kun i ringe Grad bør behandles ud fra rent statspolitiske Delingslinier.

Det foreslaas, at Amtsraadsvalget skal foretages samtidig med Sogneraadsvalgene. Dette vil betyde en Komplikation af den hele Valgteknik, som jeg ikke finder ønskelig, og hele den Agitation af rent politisk Beskaffenhed, som ud over Amtet vil komme til at gaa forud for Valget, vil skærpe de kommunalpolitiske Modsætningsforhold. Desuden vil, hvad jeg allerede tidligere har haft Lejlighed til at fremhæve, den her foreslaaede Valgmaade svække de tyndt befolkede Egnes Indflydelse i Amtsraadet, sammenlignet med de tættere befolkede Egnes, og derved vil Hensynet til de amtskommunale Opgaver i de tyndt befolkede Dele af Amtet løbe Fare for at blive til-sidesat, endskønt disse Opgaver jo kan være af meget afgørende Betydning. Ved den gældende Valgordning har man netop varetaget dette Hensyn gennem Fastsættelsen af det Antal Valgmænd, som tilkommer hver Kommune, en Ordning, som sikrer en forholdsvis større Repræsentation i Amtsraadet for de tyndt befolkede Egne end for de tættere befolkede.

Jeg er heller ikke paa nogen Maade overbevist om, at det er heldigt, naar det her foreslaas, at Valgperioden for Amtsraadene skal falde sammen med Valgperioden for Sogneraadene. Ved en længere Valgperiode for Amtsraadene, som vi nu har — en 6-aarig Periode —, sikres der en vis Kontinuitet i den landkommunale Forvaltning og, hvad jeg ikke mindst lægger Vægt paa, i Tilsynets Udøvelse, som man maa til-lægge en ikke ringe Værdi, og som let fors-kærtzes ved de sammenfaldende Valgperioder.

Med Hensyn til de i Lovforslaget indeholdte Bestemmelser angaaende Amtmandens Stilling finder jeg det forkasteligt at berøve Amtmanden som Formand for Raa-det Indflydelse paa Afgørelserne ved at